

AFSTUDEERSTAGE 2022-2023

Informatie voor studenten,
mentoren, tutoeren en
schoolopleiders

DE KEMPEL
HOGESCHOOL VOOR LERAREN

VERWACHTINGEN AFSTUDEERSTAGE

Tijdens de afstudeerstage groeit de student uit naar:

- een startbekwame leerkracht;
- een volwaardig teamlid van de stageschool;
- een leerkracht die in staat is zijn/haar onderwijs vorm te geven op basis van zijn/haar persoonlijke visie op onderwijs;
- een leerkracht met een specialisatie of verdieping op het gebied van een basisschoolvak of een aan het basisonderwijsgerelateerd onderwerp (keuzeblok) en een leeftijdsgroep (jonge kind: groep 1 t/m 3, of oudere kind: groep 4 t/m 8);
- een kritische leerkracht met een onderzoekende houding die systematisch de praktijk analyseert en gefundeerd interventies pleegt (Meesterstuk).

De afstudeerstage vindt plaats in één vaste stagegroep binnen de gekozen leeftijdspecialisatie. De stage loopt door tot aan het moment van afstuderen. In de afstudeerfase is het voor studenten mogelijk om in eigen tempo te werken en de eisen ten aanzien van startbekwaamheid aan te tonen. Dit kan betekenen dat een student gedurende het volledige schooljaar stageloopt, maar kan ook tot gevolg hebben dat de student al in maart of april afstudeert en op dat moment ook afscheid neemt van de groep en de stageschool.

Lintstage

Een **voltijdstudent** loopt stage op maandag en dinsdag (lintstage). Daarnaast is een aantal verplichte stageweken opgenomen in het jaarschema en een aantal weken waarin de student de mogelijkheid heeft om een week aaneengesloten stage te lopen (zie de kalender op de achterkant).

Een **deeltijdstudent** loopt het gehele jaar gemiddeld 3 (aaneengesloten) dagdelen stage met één vaste dag als uitgangspunt. De student bepaalt deze dagdelen zelf, in samenspraak met de stageschool.

Eindstage

De student bereidt in overleg met de mentor de eindstage voor. Tijdens de eindstage neemt de student alle taken van de leerkracht over onder eindverantwoordelijkheid van de mentor. De mentor en de tutor van de student beoordelen de eindstage in overleg. De beoordeling vindt zijn neerslag op het formulier 'Verklaring Afronding Eindstage'. Bij een onvoldoende beoordeling wordt de eindstage verlengd. De duur van deze verlenging wordt in overleg met student en mentor door de tutor vastgesteld.

Duur

- **Voltijd:** 20 dagen aaneengesloten werkdagen.
- **Deeltijd:** keuze uit 6 weken van 3 aaneengesloten dagdelen, 5 weken van 4 aaneengesloten dagdelen, 4 weken van 5 aaneengesloten dagdelen of 3 weken van 6 aaneengesloten dagdelen.

Beginsituatie student

Er zijn studenten die starten in de afstudeerfase van de opleiding, terwijl zij nog niet hebben voldaan aan alle voorwaardelijke onderdelen uit voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de beoordeling van de stage in de afstudeerfase. Om te voorkomen dat basisscholen/mentoren verrast worden door een dergelijke situatie heeft elke student bij het 'solliciteren' naar een WPO-plaats de redenen voor eventuele achterstanden toegelicht en de consequenties geconcretiseerd.

Als bovenstaande situatie van toepassing is, is het van belang voor de student en de mentor om met elkaar te overleggen welke specifieke begeleiding er nodig is om deze openstaande programma-onderdelen zo snel mogelijk af te ronden, zodat de student met de opdrachten van de afstudeerfase kan starten.

ROL VAN DE STUDENT

De student werkt planmatig aan het ontwikkelen van de bekwaamheidseisen en verzamelt materialen die aantonen dat hij/zij hieraan voldoet.

Van de student verwachten we dat hij/zij:

- op stagedagen in de stagegroep aanwezig is en (na een oriëntatiefase) zoveel mogelijk lessen verzorgt;
- activiteiten geleidelijk uitbouwt van aaneengesloten lessen naar dagdelen en dagen;
- leerdoelen formuleert en hier doelgericht aan werkt;
- door middel van beeldopnames met ondertiteling de professionele ontwikkeling zichtbaar maakt voor betrokkenen (beeldbegeleiding);
- aan de les gerelateerde taken uitvoert zoals corrigeren, registreren en surveilleren;
- aan overige activiteiten deelneemt zoals vergaderingen, studiomomenten en vieringen;
- belanghebbenden binnen de stageschool actief betreft bij het afstudeeronderzoek (Meesterstuk).
- gesprekken met de mentor, tweede beoordelaar en tutor voorbereidt en voert over de stagevoortgang, het afstudeeronderzoek en de eindstage.

ROL VAN DE MENTOR

De mentor is de basisschoolleerkracht die de student begeleidt tijdens zijn/haar stage. Hij/zij geeft de student de ruimte om in zijn/haar klas routine op te doen en de te verwerven bekwaamheidseisen te screenen, te ontdekken, te oefenen en te bewijzen. De mentor coacht de student om in de klas steeds meer de rol van leerkracht en collega over te nemen.

De taken van de mentor bestaan uit:

- het bijwonen van de mentorenbijeenkomsten;
- het bespreken van de visie op onderwijs met de student;
- het begeleiden van de student in de keuzes voor leerdoelen gericht op de bekwaamheidseisen die tijdens het traject centraal (zullen) staan;
- het begeleiden van de student in de ontwikkelfase door het voeren van meerdere reflectiegesprekken en het invullen van de begeleidende Kempelscan;
- afstemming zoeken met de vertegenwoordiger van het management en tutor van de student wat betreft de begeleiding en beoordeling van de student (stagebezoek);
- het actief betrokken zijn bij het onderzoek (Meesterstuk) in de praktijk;
- het beoordelen van het startbekwaamheidsniveau van de student door het invullen van de Kempelscan en het voeren van het bijbehorende reflectiegesprek;
- het voeren van een reflectiegesprek na de eindstage en het ondertekenen van de Verklaring Eindstage indien deze naar ieders tevredenheid is verlopen.

ROL VAN DE VERTEGENWOORDIGER VAN HET MANAGEMENT

De vertegenwoordiger van het management is de collega van de stageschool die als tweede beoordelaar optreedt en samen met de mentor en de tutor het startbekwaamheidsniveau van de student beoordeelt. Bij aanwezigheid van een schoolopleider ligt voor de hand dat deze persoon de tweede beoordelaar is. Van de vertegenwoordiger van het management wordt verwacht dat hij/zij:

- de mentorenbijeenkomsten van de Kempel bijwoont, indien mogelijk;
- minimaal één begeleidend en één beoordelend lesbezoek uitvoert;
- minimaal één begeleidende en één beoordelende Kempelscan invult (de managementvariant);
- bijbehorende reflectiegesprekken voert met de student;
- afstemming zoekt met de mentor en tutor van de student wat betreft de begeleiding en beoordeling van de student (stagebezoek).

ROL VAN DE TUTOR

Elke student krijgt voor het gehele studiejaar een tutor toegewezen. Dit is in alle gevallen een opleidingsdocent van De Kempel. Taken van een tutor met betrekking tot de (individuele) student zijn o.a.:

- het begeleiden van de stage (bekwaamheidseisen, beeldbegeleiding, maatwerk);
- afstemming zoeken met de mentor en vertegenwoordiger van het management van de student wat betreft de begeleiding en beoordeling van de student (stagebezoek);
- het beoordelen van het startbekwaamheidsniveau van de student, samen met de mentor en een vertegenwoordiger van het management;
- het begeleiden van het praktijkonderzoek (Meesterstuk).

Start afstudeerstage

1

ORIËNTATIEFASE

- De student oriënteert zich op zijn/haar eigen kwaliteiten/ overtuigingen en op de omgeving waarbinnen hij/zij gaat afstuderen.
- De student wordt een vaste kracht in de groep en binnen het team.
- De student doet routine op in het werken in zijn/haar stagegroep.
- De student werkt toe naar het verzorgen van dagdelen of dagen in de stagegroep, onder toezicht van de mentor.

BEGELEIDENDE SCAN
in beeld brengen
ontwikkeling van
de student

2

ONTWIKKELFASE

- De student heeft zich ingewerkt in de stagegroep en de stageschool en werkt aan het realiseren van de startbekwaamheidseisen door het stellen van persoonlijke leerdoelen en het volgen van een beeldbegeleidingstraject. Door planmatig te werken geeft de student in afstemming aan hoe hij/zij werkt aan de bekwaamheden op startbekwaamheidsniveau.
- De student verzorgt in deze fase vrijwel alle activiteiten in de stagegroep. De begeleiding van de mentor vindt in toenemende mate op afstand plaats en krijgt steeds meer het karakter van coaching.

BEGELEIDENDE SCAN
in beeld brengen
ontwikkeling van
de student

3

EINDFASE

- De student mag starten met de eindstage op het moment dat:
- de beoordelende Kempelscans van de mentor, de vertegenwoordiger van het management en de tutor aan de norm voldoen en
  - de eindstage in overleg met de mentor is voorbereid.

BEOORDELENDE SCAN
aantonen beheersing
bekwaamheidseisen
van student op start-
bekwaamniveau

Einde eindstage

**VERKLARING
EINDSTAGE**
bevestigen
functioneren op
startbekwaam-
heidsniveau

Einde afstudeerfase

**VERKLARING
AFGESTUDEERD**
bevestigen
behalen 240
studiepunten
(in te vullen
door opleiding)

BEOORDELING Afstudeerstage & Kempelscan

Hogeschool de Kempel maakt voor de begeleiding en beoordeling van studenten gebruik van de Kempelscan.

De items uit deze scan geven een omschrijving van bekwaam handelen, dat zichtbaar wordt in het gedrag en/of resultaten van gedrag, inclusief de reflectie op het handelen, de theorieën/(vak)concepten en beroeps-identiteit. Op de volgende pagina staat een overzicht van de items van de mentorvariant in de Kempelscan en in het schema op de linkerpagina staat vermeld wanneer een scan ingevuld dient te worden.

Normering

De stage wordt met een voldoende beoordeeld als in zowel de Kempelscan van de mentor als in die van de tutor en vertegenwoordiger van het management géén onvoldoendes voorkomen en maximaal vier keer matig is gescoord.

De stage wordt met een goed beoordeeld als in alle Kempelscans géén onvoldoendes en matigs voorkomen en maximaal vier keer voldoende is gescoord.

BEOORDELINGSSCHAAL

O (onvoldoende)

Het lukt de student nog niet, de student moet dit nog leren, de student heeft hier nog hulp bij nodig.

M (matig)

Het lukt de student soms, de student begint het net te leren, de student heeft nog meer oefening nodig.

V (voldoende)

Het lukt de student, de student kan dit zelfstandig, de student laat zien wat hij/zij al weet.

G (goed)

Dit lukt de student erg goed, de student kan het uitleggen en leren aan anderen.

Mentorenbijeenkomst

In de periode van de afstudeerstage staan twee mentorenbijeenkomsten gepland, waarvan één online en één op De Kempel.

Op de achterzijde van deze folder zie je wanneer deze bijeenkomsten plaatsvinden. In de jaarkalender zijn deze gemarkeerd met een witte cirkel.

De online mentorenbijeenkomst vindt plaats na schooltijd, van 15.30 tot uiterlijk 17.30 uur. De fysieke bijeenkomst vindt plaats onder schooltijd, van 9.30 tot 12.00 uur. De data van deze bijeenkomsten vind je op de achterzijde van deze folder.

Items Kempelscan

Vakinhoudelijk bekwaam

- De student staat 'boven' de leerstof en kan deze zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat alle leerlingen zich deze leerstof eigen kunnen maken.
- De student houdt bij de voorbereiding en de uitvoering van een activiteit/les/lessenreeks rekening met de doorgaande leerlijnen.

Vakdidactisch bekwaam

- De student formuleert doelen afgestemd op de beginsituatie van het kind/de groep en kan de bijbehorende leerstof selecteren en ordenen.
- De student werkt samenhangende lessen uit met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn/haar kinderen.
- De student kiest passende en betrouwbare toetsen of stelt deze samen.
- De student realiseert een adequaat klassenmanagement.
- De student maakt de verwachtingen en leerdoelen duidelijk aan de kinderen en motiveert hen de leerdoelen te behalen.
- De student zet een variatie aan didactische werkvormen in, die kinderen aanzet tot activiteit.
- De student ontwerpt gedifferentieerde leeractiviteiten die aansluiten bij de leerlijnen en de verschillende niveaus binnen de groep.
- De student stelt tijdens instructie en begeleiding stimulerende vragen en geeft opbouwende feedback op taak, proces en zelfregulatie.
- De student stimuleert samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid.
- De student volgt de voortgang van de kinderen, toetst de resultaten en analyseert en beoordeelt.
- De student vraagt feedback van kinderen en benut deze tezamen met zijn/haar analyse voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces.
- De student signaleert belemmeringen in het leren van kinderen en kan, met hulp van collega's, een passende oplossing zoeken.
- De student past informatie/adviezen van collega's of andere deskundigen (zoals IB'er, zorginstellingen, etc.) toe in de begeleiding van kinderen.
- De student analyseert en evalueert zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen ten behoeve van verdere bijstelling en ontwikkeling van dat handelen.
- De student draagt bij aan pedagogisch-didactische evaluaties in de school en gebruikt deze, in afstemming met zijn/haar collega's, bij de onderwijsontwikkeling in de school.

Pedagogisch bekwaam

- De student toont respect en stemt af op de leefwereld en sociaal-culturele achtergrond van elk kind.
- De student stuurt en begeleidt groepsprocessen.
- De student wekt vertrouwen bij de kinderen en schept een veilig pedagogisch klimaat.
- De student geeft de kinderen een stem in en invloed op de vormgeving van onderwijsactiviteiten.
- De student maakt verwachtingen duidelijk en stelt eisen aan kinderen.
- De student reageert adequaat en passend op (on) gewenst gedrag.
- De student stimuleert het zelfvertrouwen van de kinderen, moedigt hen aan en motiveert hen.
- De student doet recht aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de kinderen.
- De student signaleert belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen en kan met behulp van collega's passende oplossingen zoeken.
- De student stemt zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen af met ouders/opvoeders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij het kind betrokken zijn.

Brede professionele basis

- De student streeft in zijn/haar communicatie bewust naar afstemming en verbinding met kinderen, collega's, opvoeders en externe deskundigen.
- De student is in staat om kritisch te reflecteren op zijn/haar professioneel handelen, gericht op het verbeteren hiervan.
- De student vraagt gericht feedback op zijn/haar handelen aan de mentor en/of andere betrokkenen.
- De student demonstreert in zijn/haar dagelijks handelen een onderzoekende houding (open, nieuwsgierig, kritisch, vanuit meerdere perspectieven, eigen richting kiezend).
- De student gebruikt kennis uit onderzoek van anderen om zijn/haar professioneel handelen en zijn/haar onderwijspraktijk verder te ontwikkelen.
- De student hanteert een onderzoeksmatige werkwijze bij het aanpassen en verbeteren van zijn/haar onderwijs.
- De student stelt zich leerbaar op in contacten met collega's en andere deskundigen.
- De student stelt zich in het schoolteam open en toegankelijk op.
- De student participeert actief en op een constructieve wijze in diverse vormen van collegiaal overleg ten behoeve van onderwijs(ontwikkeling) in de school.
- De student wijkt beredeneerd af van gebaande paden om het leren en de ontwikkeling van kinderen te bevorderen (creativiteit & ondernemerschap).
- De student kan het persoonlijke en professionele verhaal achter zijn/haar handelen vertellen en onderbouwen op basis van zelfkennis, passie en ambitie.

OPLEIDINGSNETWERK

Het Opleidingsnetwerk Samen Opleiden is een netwerk van acht besturen: zeven besturen voor Primair Onderwijs en het bestuur van Hogeschool de Kempel. Het netwerk heeft als ambitie om samen verantwoordelijk te zijn voor het opleiden en professionaliseren van Kempel-studenten/de (aanstaande) leraren én schoolontwikkeling.

Binnen het opleidingsnetwerk onderscheiden we twee belangrijke sporen:

1. Het samen zorgen voor het goed opleiden, begeleiden en beoordelen van onze studenten en een voortgaande professionalisering (van schoolopleider, mentor en leraren).
2. Het stimuleren van en bijdragen aan de schoolontwikkeling.

Relatie met afstudeerstage

We geven in de afstudeerfase invulling aan deze sporen door het organiseren en faciliteren van Professionele Werkplaatsen (PW): netwerken en werkgroepen waar onderzoeken door studenten in en van de praktijk betekenis krijgt.

Daarnaast dragen we zorg voor het (maatwerk) opleiden van schoolopleiders en mentoren die samen zorgen voor een goede begeleiding van de student op de leerwerkplek.

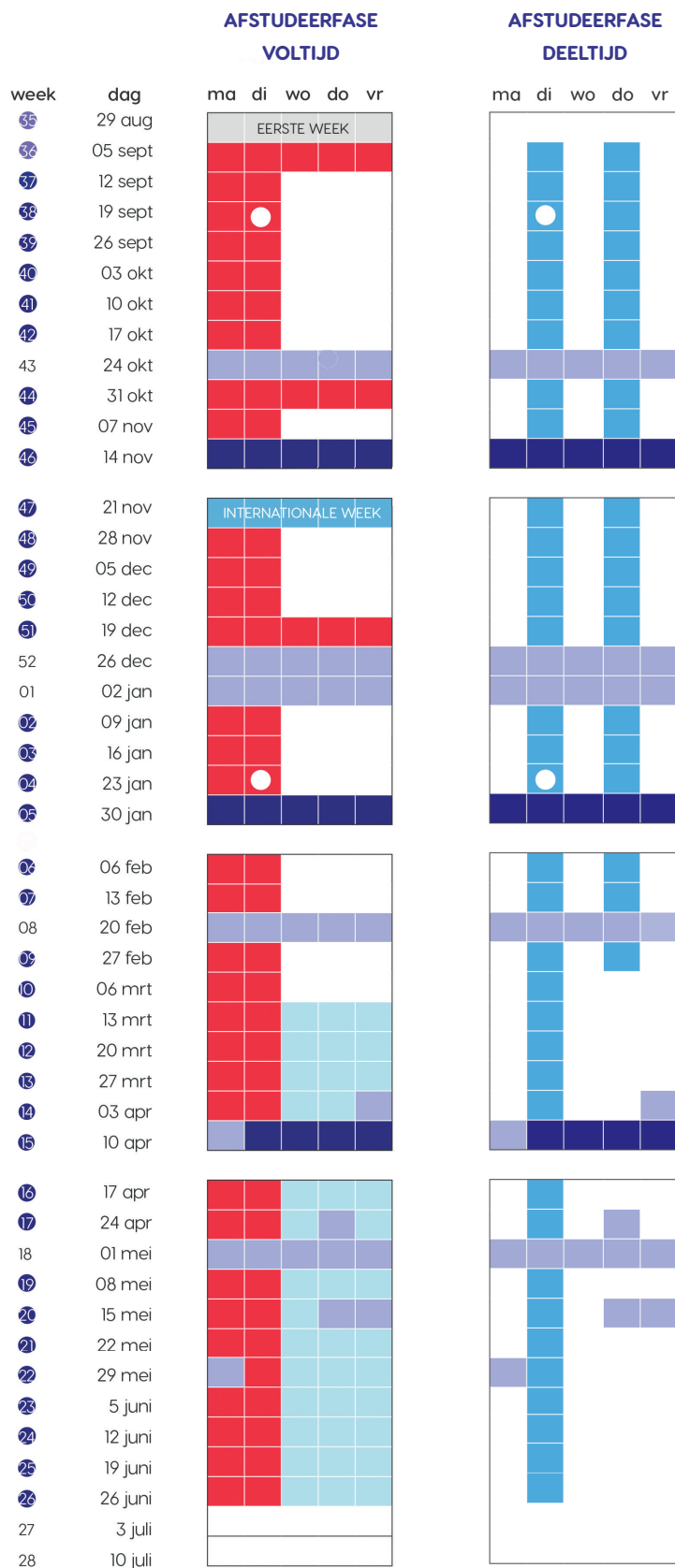

STAGEBEZOEK

Gedurende het jaar wordt de student op een aantal momenten door de tutor op de stageschool bezocht. Een stagebezoek bestaat uit een lesbezoek, een gesprek met de student, een gesprek met de mentor en indien mogelijk een gesprek met de vertegenwoordiger van het management. Afhankelijk van het tijdstip van het stagebezoek wordt gekeken naar mogelijkheden om het gesprek gezamenlijk te voeren. In de gesprekken wordt de ontwikkeling van de student met betrekking tot de bekwaamheidseisen besproken. De student maakt die ontwikkeling zichtbaar door persoonlijke leerdoelen te stellen, waaraan hij/zij planmatig werkt. Het gebruik van filmfragmenten en beeldbegeleiding maakt hiervan onderdeel uit. Op basis van gestelde leerdoelen en de voortgang van het afstudeeronderzoek bereidt de student het stagebezoek voor en vindt het gesprek plaats.

JAARKALENDER 2022-2023

- mentorenbijeenkomst
- stage deeltijd
- stage deeltijd 3 en optie stage deeltijd 2
- lesdag voltijd
- stagedag voltijd
- lesdag deeltijd
- toetsdag
- vakantiedag
- lesvrij/stage

Vragen of meer informatie nodig?

Voor inhoudelijke vragen over de stage in de afstudeerfase kun je contact opnemen met de tutor van de student, de voorzitter van de tutores Mirjam Wouters-van Tilburg (m.tilburg@kempel.nl) of de opleidingsmanager Yvonne Franzen (y.franzen@kempel.nl).

Voor organisatorische zaken kun je terecht bij het stagebureau via t. 0492 531 990 of via e-mail stage@kempel.nl.